

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe 1/2 an, 30 Lei pe 1/4 de an. Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” 90 Lei pe an, 45 Lei pe jumătate de an. — Se pot abonă și deosebit: „Libertatea” singură 60 Lei pe an, 30 Lei pe jumătate de an; „Foaia Interesantă” singură 30 Lei pe an, 15 Lei pe jumătate de an.

Pentru Iugoslavia și Cehoslovacia 150 Lei pe an. — Pentru America 200 Lei (1 dollar) pe an, trimiși prin cec de bancă la Orăștie.

Redacția în Orăștie (Trans.) | Foaie pentru popor. | Director: Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi. | Administrația în Orăștie (Trans.)

„Șabăs-goimii” cei cu măturoiu de aur în mâni...

Di Octavian Goga a descris minunat tipul creștinului lipsit de vrednicie, care se bagă slugă la jidan, obligându-se a-i îndeplini el lucrările cele ordinare, oare-cum murdare, pe care evreul nu vrea să le facă în zilele de sărbătoare ale lui. A intrupat pe acest creștin slugă la jidan, în chipul băiatului sărac de țaran, Ilie Oarță din Cornățel, care, ca să aibă și el ceva „venit” din ce să-și hrănească cea gură, la școală, — se legase să măture sinagoga (biserica) iido-vească în toată Sâmbăta de murdăriile rămase în ea după Jidanii ce se adunase întrânsa. Căci nici un jidan nu se înjosește a face acest lucru ordinar, de măturător, în ziua de „Șabăs” (Sâmbăta, care e Dumineca lor). Sărmanul copil de țaran a primit s'o facă el pentru plată. Căci el își zicea: De-aș fi acasă și m'ar pune tata să rănesc (curăț) după vite în grajd, aș face-o, — de ce să nu trag cu măturoiu după Jidovi prin sinagoga lor?... Lucru colo, lucru ici.

Dar dacă di Goga sau alt-cineva, l'ar fi lămurit pe Ilie Oarță, că slujba ce o face, e o înjosire pentru el ca om, ca creștin, ca pul de român, — să fiți bine încredințați, că săracuțelul nostru copil de țaran ar fi azvârlit la hanțatar măturoiul iido-vească și nu s'ar mai fi înjosit a mătura acolo nici o zi mai departe!

Povestea dlui Goga vorbește despre vremuri vechi și ea stărnește un ris sănătos, asupra prostiei unui copil sărac. Resfrângând însă tâlcul acestei znoave, asupra vremilor noastre de azi, — ne trece ori-ce poftă de râs și ne vine să luăm noi măturoiele în mâni și să măturăm în casa neamului nostru, că-cl, vai, câți ar fi de măturoi!

Astăzi e plină țara nu de mici „șabăs-goimi” ca Ilie Oarță, cu mătura de nuele ordinare în mâni, măturând prin cea sinagogă îngunolată de mulțimea de închinători lui Iehova, — ci de zeci de „Șabăs-goimi de cei mari, cari mătura cu măturoi de aur în mâni, nu prin sinagoge prăvoase, ci prin salele parchetate și aurite și înveninate, ale Băncilor Iido-vești, prin redacțiile scripitoare și pline de miazme otrăvitoare, ale ziarelor și editurilor evrești! Și aceștia sunt de-o mie de ori mai răi, mai stricăcioși, mai primejdioși pentru neamul nostru și pentru scumpa noastră țară, — decât bietul Ilie Oarță din Cornățelul de pe vremuri! De acela nu se lipea nici o stricăciune sufletească, nici o ducea

s'o dee mai departe fraților săi, doar acela nici nu știa că el unde umblă și ce slujbă face, — dar Șabăs-goimii cești cu măturoi de aur în mâni, — aceștia sunt înșiși stricăți până'n măduvă, de duhul corupător al tarabelor de aur în jurul cărora ei mătura și de unde culug și ei pulbere de aur și duhul păcătos ce se ține de acel aurl...

Aceștia sunt primejdia cea mare pentru noi, pentru țară, pentru neam!

Indreptăm de nou privirea cetitorilor noștri asupra culbului conducător al sforțării evrești din această țară pentru a ne ținea în robie economică. Acel cuib este banca Marmorosch-Blank din București, care e altarul lor mare, cu vițelul de aur cel mai mare pe el. În jurul aceluia vedem, cu durere, pe atâta Români „frunțași”, din toate partidele politice, în mâni cu măturoi de aur, măturând și făcând ochi dulci și închinăciuni marelui Rabbi al templului, care e jupun Moritz Blank și fiul său Aristid...

Vreți o dovadă de uriașă cădere în care se scufundă un suflet de creștin ce s'a apropiat de acel „Sion” al iido-veștii dela noi? Ni-i arată, în chip înfiorător, ziarul „Universul” în numărul său de Marți, 5 August. — dându-ne fotografia lui Dr. N. Lupu, ajuns căpetenie în „partidul țărănesc”. Acest Dr. Lupu, care la 1917 era Prefect liberal, era un Român bun, și chiar potrivit Evreilor. În timpul răzcoalelor țărănești din acel an, el dădea porunci pentru scoaterea Evreilor de prin sate, căci simțise că aceia așțiau poporul la răzcoale, ca să strice prin asta țării. După războiu însă, apropiindu-se de coșnița Marmorosch-Blank, ajunge a fi azi un închinător Evreilor, de te înfiori de atâta decădere. În 22 Februar 1922, așadar acum destul de încoace, mergând la o adunare evreiască în București, pentru a cerși voturile evreilor pentru sine, — a rostit o vorbire în care a spus:

„Frați Evrei!... Aduc închinăciunile mele bravilor d-voastre conducători, cărora le urez să trăiască spre binele d-voastre și al democrației acestei țări! Mă întorc din o cale în treberi de alegeri. Peste tot locul am întâmpinat groază și minciuna brătie-nistă. La Braila s'a răspândit zvonul că sunt Evreu. Din păcate, sunt fiu de răzeș, țaran neaoș din Fălciu. Ar fi fost o cinste pentru mine să fi răsdărit din mijlocul d-voastre. E o onoare să fiu Evreu! — căci din toate popoarele străvechi, singur poporul evreesc e acela, care mai trăiește încă, trăește viguros și tiner!...

„V'am agrăit zicându-vă „frați”. Nu am greșit. În această țară Evreii și țararii sunt înfrățiți prin aceeași suferință!”

Și așa mai departe. E prea destul cât am arătat din vorbirea unui Șabăs-goim de cel cu măturoi de aur în mâni, din sinagoga lui Marmorosch-Blank. Vedeți ce s'a ales de sufletul băiatului de „răzeș”, țaran neaoș din Moldova, după ce a ajuns în ghiarele jidanilor?

Auzi tu, frate țaran! Ce-ți spune un frunțaș ce se zice conducător în „partidul țărănesc”: ci-că tu, țaran român, ești „frate” cu Evreul, prin aceeași suferință! Ceea ce vrea să zică: Evreul suferă așa de mult în țara asta, ca săracul țaran român, iar țaranul român are tot atâtea bunătați în țară, cât Evreii! Când tu, biet țaran și copiii tăi cu școală, nu mai ajung la un câștig, la un noroc, că-s de peste tot locul împinși în laturi de îmbulzitorii și cumpărătorii de suflete Evrei, — totuși tu ești „frate” cu ei, prin aceeași — „suferință!...”

O, voi, nevrednicilor Șabăs-goimi cu măturoale de aur în mâni, — la ce rol josnic vă dedați!

Ceialalți „mari Români” cu măturoalele în mâni din jurul altarului cu vițelul de aur alui Marmorosch-Blank pe el, — auziți voi, ori vă astupați urechile, la aceste întrebări ce vi-le pune prin noi adevăratul popor românesc?

Unele — altele.

„Viitorul”, luat de guler!

Asta una ne place. Cetim anume în ziarul „Indreptarea” de ieri, Mercuri 6 August, — că o solle (delegație) de Evrei, cari sunt și ei membri ai partidului liberal, — se va duce la dl Ionel Brătianu, pentru a l-se plânge împotriva faptului, că ziarul partidului, „Viitorul”, își ațăță mereu cetitorii împotriva evreimii!...

Foarte bine. Ca să vadă și creadă odată liberalii, că — nu-i de nici un folos să primești căpuși streine în jocul partidului... Evreii își intră în partid (în toate partidele!), ca prin asta să te îndatoreze față de ei, ca atunci, când ești la putere, să te uși pintre degetele la toate mișelile lor, ba să le dai chiar mână de ajutor, ca să le facă! Iar fiindcă ziarul guvernului, „Viitorul” își cam uită de asta și în fiecare zi cam pișcă stelnțele acestea din jocul partidului, — iaca merg să ceară capului partidului, ca să pună scăluș pe gura gazetei sale...

Iată la ce duce politica de „inimă largă” cu toți streinii țării. Ei te prind de ceafă când nu cânti cum le place lor.

Ca mâne o să vie altă „delegație” (solle) din sinul Săcuilor, pe cari dl Brătianu și soții l-au măgulit asemenea foarte tare, încât se vor crede în drept a se amesteca și dinșii în politica de partid a liberalilor și a o îndrepta cum ei vreau...

Marele războiu

În jurul petrolului României.

Ziarele mari ne aduc știri foarte ciudate, despre greutățile ce le are țara noastră de învins, față de puterile mari ce se bat în jurul ei.

Țara, rămânând prin războiu foarte despolată de toate ce-i sunt de trebuință, — ar avea nevole să capete un împrumut mai mare din străinătate. Bani de împrumutat ar avea azi mai ales America, apoi Anglia și Franța. Dar nici una nu vrea să dea împrumut României, pentru-că fiecare ar vrea să vadă această țară frântă de tot de lipsuri, pentruca atunci să se înduplece să le dea ori unora ori altora bogăția sa de petrol!.. Iar fiindcă guvernul, prin așazisa „Legea minelor” de curând votată, a trecut stăpânirea pe averea din sinul pământului țării, în stăpânirea țării, și nu mai lasă ca, ori-ce adus de vânt, să se așeze aci și să înceapă a săpa în pământ scoțând de acolo avuții nevisate, — pentru asta bogățiașii americani (mai toți Jidani) și englezi și francezi (de aceeași seminție), s'au supărat rău pe România și spun că — nu-i dau bani. Adecă i-ar da, dacă România ar vrea să-i primească cu legămintele ce ei vor să i pună de gât. De pildă acum Ministrul de finanțe al țării e dus în Anglia, tocmai pentru a pipăi pe acolo „inimile de aur”, mai drept zis pe cei cu punvile pline de aur, că n'ar da oare României un împrumut mai de seamă?, — că, uite, țara și-a cam adus gospodăria în rânduială, are venit din cari își cam copere toate cheltuețile, ba-i mai și rămâne, — e dară vrednică de-a l-se da un împrumut!.. Așa le arată ministrul.

Indată s'au apropiat — prin spionii lor, — mai mulți bogătași englezi și au zis: Uite, die ministru român, noi suntem toți oameni cu bani, ne deprindem cu marele negoț de petrol pe tot globul, — noi îți dăm împrumut cât vrei, dar... să ne dai drepturi largi asupra câmpurilor izvoritori de petrol din țara ta...

Și Ministrul de finanțe al țării, a răspuns: Eu n'am cerut împrumut dela negustorii de petrol, nici nu pot sta la târguții de acestea cu ei.

Ci, dac'au văzut și-au văzut bogătașii (bancherii) englezi, că aci n'al ce face, că oamenii cărmuitori ai României nu prea vreau să dea din mână dreptul țării lor

asupra petrolului, — au spus că: — „ei, fie, am găsit noi chipul de a încungura legea lor cea nouă... Cu alte cuvinte: primim și așa, dacă nu ne dau tot, primim și mai puțin, — că tot aduce bine... Ceea-ce înseamnă că Englezii aplicați a ne veni în față cu banii lor, — și pe temelul legii celei noi, deși nu-l chiar pe placul lor.

Dar acum s'au supărat rău — Americanii! Ei zic: Se pare că noi am pierdut România dintre țările în cari vom putea fi hotărâtori noi, în treburile petrolului. Iar asta e rău pentru noi! Căci — zic americanii, — producția (roada, scoaterea) de petrol în America, nu mai e în creștere, poate chiar în decreștere, iar cererea de petrol, e în urcare grozavă! Cu cât sporesc aeroplanelor în văzduh, pentru scopuri de poștă, de călători, de negoț, de război, și automobilele pe pământ și submarinele sub ape, — se cere tot mai mult petrol și benzina! — Și numai în România putem găsi benzina ce ne mai trebuiește. Și iaca englezii parcă ne-au luat iară înainte!

„Vom păși și aci, — zic Americanii, — ce pășiram în Mexico. Și acolo s'a adus o lege, că numai „cetățenii țării“ mai pot cumpăra țărâmurile cu izvoare de petrol. Noi, ca „străini“, am rămas pe din afară, dar afurisitul de englez Eagle, făcându-se cetățean mexican, a cumpărat pe rând și pe nesimțite, toate marile izvoare de petrol, aci sub nasul nostru! Și acum le are pe toate — Anglia! Așa o vom păși și în România, — iar asta e pagubă mare pentru noi.

Ei bănuiesc chiar, pe ministrul de finanțe Vintilă Brătianu, că e mai binevoitor Englezilor ca Americanilor, — și de aceea sunt supărați foc pe România. I'au cerut să-și plătească îndată datoriile de război ce le are față de America, de vre-o 44 milioane dollari, — și altele.

Reese din acestea, ce spuneam demult: România e prigonită de bancherii străini, și banul ei ținut jos în preș, — nu pentru că ar fi cu dreptate ca așa să fie, — ci pentru-că a așezat Dumnezeu daruri mari în pământul ei, îndeosebi în căldarea asta de comori ce e Ardealul, și ea nu le dă pradă acestor streini!

Dar — numai răbdare, că le va trece părtașul și vor veni ei și așa, căci nevoia lor pentru petrol e mare, și vor ajunge a ne da ori-cât, numai să-l lași să-și poată duce cât mai mult petrol, pentru trebuințele lor.

Deocamdată însă simțim apăsându-ne prigonirea lor, izvorită din frecările între țările cari ar vrea fiecare să ne albă în cercul lor de foloase...

Pentru „Casa Studenților“.

Ne-au mai trimis:

Din Târnova (j. Arad) dnii: Ioan F. Cerega, comerciant, 100 Lei, Adam Gheju, com. 20 lei, — de tot 120 Lei.

Din Orminda (p. Băța, jud. Hunedoara): dna Lucreția Pop 25 Lei, George Mihoc 50 Lei și Tod Petru 25 Lei, de tot 100 Lei.

Părintele Arion Mîgia, preot gr. cat. Cugir 100 Lei; dl malor Gh. Tomescu din Arad 100 Lei; dl Cornel Dordea, funcționar la „Albina“, Sibiu, 100 Lei; Ioan Lazar, Geoagiul-de-jos (jud. Hunedoara) 25 Lei; Iuliu Neagu, me-

canic, Simeria (Colonia Nr. 235) 10 Lei; Nicolae Iacob din Miniș (jud. Arad) 5 Lei.

Dl Ioan Nițescu din Mangă-Pietrari (jud. Dâmbovița), un bun cetitor al foilor noastre, trimite 150 Lei scriind:

Văzând cele arătate de D-voastră în foaia „Libertatea“ despre greaua și zdrobitoarea muncă de fabricare a cărămidei, ce îndeplinește tinerii Universitari dela Iași, numai și numai pentru a desrobi poporul român adevărat creștin, de sub jugul străin, și care lucrare, a dat și dă multă însuflețire acestui neam, cu deosebire nouă, celor de jos, — viu eu căldură și dragoste, chemat de datorita de creștin, să înod și eu un fir la acea mare și prețioasă pânză ce se urzește de acești tineri cu inimă de Român Trimis drept aceea, pentru ajutorarea acelei lucrări suma de Lei 150, — deși puțin, însă Dumnezeu să-l sporească, căci el este mare și bun, pentru toți cei ce-l strigă.

— Din Secusigeni ne-a trimis elevul de cl. VI. de Liceu Ilie Ghendărie Lei 185, primiți dela:

Stefan Ghina, ec. 50 lei, Petru Vănatu, ec. 30 l., Ilie Ghendărie, elev. 20 l., Ștefan Albotă, ec. 20 l., Emanuil Roian, ec. 20 l., Ion Dobândă, primar, 20 l., Floria Bută, ec. 10 l., Gh. Sepeșan elev orfan, 5 l., Alexă Zorescu, fact postal, 5 l., P. Sepeșan, ec. 5 l. Total 185 Lei.

Suma de azi: Lei 895.—

Suma din nr. trecut: Lei 14.971.—

De tot la „Libertatea“: Lei 15.866.—

Putem noi uita și ierta pe vinzătorii nostri?

Vlaicu Brașovului, ca și Stere al — focului.

În zilele năcazului tău îți vei cunoaște prietenii tăi adevărați. Biata țară românească și mult încercatul neam românesc, în zilele celor mai mari suferințe ale sale, își cunosc de nou apărătorii săi adevărați: îi găsi pe ei în mulțimea de țărani, care se făcu zid de apărare acolo, unde primejdia era mai mare, și dintre fiii săi luminați, partea cea mai mare s'a dovedit a fi vrednică de țărâniea pe care o conduce și pe care razimă și țara și pătura luminată a neamului.

S'au aflat înse printre cărturaril neamului și câteva suflete păcătoase, cari unele în timp de război, altel în timp de pace și de război, s'au făcut unelte ticăloase în mâinile dușmanilor neamului și ai țării, și dacă țara nu avea norocul pe care l'a avut, ajutat de fiii săi cei buni, — apoi acei păcătoși puneau neamul în mormânt și țara în obedele de robie!

În zilele războiului și-a părăsit țara și poporul fostul Profesor dela Universitatea din Iași, Constantin Stere, trecând pe partea dușmanului, slujindu-l pe el, și mergând cu scrisoare de plecare a capului țării, la dușmanul pe atunci biruitor, pofindu-l să alunge din Tronul României pe Regele care stătea neînduplecat în fruntea oștilor țării și o apăra cât numai putea mai îndelung, încungurat de toți sfinții și marii patrioți ai țării din toate partidele! Pentru asta Stere a fost lăpădat din slujba de profesor al tinerimei țării și e până azi ținut departe de toți adevărații patrioți, — afară de „țărâniști“ cari îl țin între ei și cearcă chiar a-l cocoța pe trepte conducătoare...

Dar un tip și mai respingător decât Stere, avem noi la Brașov, pe Arsenie Vlaicu, fost profesor și director al Școlii Comerciale de

acolo. Acesta și în timpul de pace s'a făcut unealta străinilor, a Ungurilor, împotriva noastră, și dacă nu ne-a făcut stricăciuni mai mari e, numai pentru-că n'a găsit în Brașov, între atîța profesori și cărturari români, decât doar pe ortacul seu Nicolae Sulică, care să-l asculte și să-l urmeze în rolul de coadă de topor. Iar în zilele războiului, a fost de-adreptul ticălos și el și ortacul seu Sulică: El au primit a scoate „Gazeta Transilvaniei“, dupăce adevărații ei redactori s'au retras în România, scriind-o în duh unguresc, bătîndu-și joc de România și de armata ei și de Regele ei, — primind plată dela Unguri ca să batjocorească așa pe Români.

Noi nu le-am uitat aceste păcate de moarte a acestor vinzătorii de neam și țară, unii în vreme de război, alții și în pace și în război, — dar fiindcă uritele mutre se trăsese de-o parte, ca gândacii negri cari aujunși de lumina zilei, se ascund unde pot, că lor numai întunerecul cel ca sufletul lor, le place, — i-am lăsat în uitarea lor, crezînd că și-au pus cenușe pe cap și se pocăiesc.

În timpul din urmă însă, păcătoșii, crezîndu-ne cu totul adormiți și fricoși a ne atinge de flințele lor urite, — și-au ridicat iar printre noi, unul ca „cap“ (din umbră, din întunerec) al partidului țărănesc, ceștialași, brașovenii, cerîndu-și loc printre fruntași bisericii din Brașov! Păcătoșul Vlaicu a cercat să se vire în comitetul bisericii Sfântu Nicolae din Brașov. Dar poporul brașovean văzînd cutezanța trădătorului, l-a respins cu dispreț, arătîndu-i că dacă a fost oarecum tertat și lăsat să steie în gaura de șarpe neagră în care s'a retras, nu l-a uitat și nu poate suferi apropierea lui de scaunele de cinste în sfânta biserică!

Așa să se facă peste tot locul cu vinzătorii de neam.

Calendarul cel nou.

Cu începere dela 1 Octomvrie a anului de față, nu vom mai avea, pentru însemnarea zilelor și lunilor, două calendare, cel Iulian și Gregorian (vechiu și nou), ci numai unul. Cel vechiu, întocmit de un învățat păgân, cu numele Sosighene, cu 300 de ani înainte de Cristos, și primit de vechii Romani sub împăratul Iuliu Caesar (dându-i-se după împărat numele de „Iulian“ și nu după Sosighene care l'a făcut), — avea o mică greșală în socotirea timpului: era mai lung cu 11 minute, decât anul descris de învățarea pământului în jurul soarelui pe cer. Din asta urmă, că la 120 de ani, calendarul era cu o zi mai lung decât anul dat de mersul soarelui. Iar prin multe veacuri, această greșală de socoteală, dădea deosebiri mari.

După-că și păgânii și vechii Romani l'au folosit așa vre-o 18 veacuri, le-a bătut la ochi, că primăvara și vara și toamna și iarna, vin cu mult mai repede, cu vre-o 10 zile mai înainte, decum le arată calendarul. Atunci au început cercetările după greșală. Și un învățat astronom (cetitor de stele) roman, cu numele Silio, a găsit greșala și a îndreptat-o. Papa Grigoriu a primit Calendarul îndreptat și l'a numit după numele său, care l'a primit pentru biserică catolică (nu după numele învățatului care l'a îndreptat). Mai are și acesta o mică nepotrivire cu mersul soarelui, dar a-

ceea se îndreaptă mai ușor și la timp mai îndepărtat.

Până la război, Statul român ținea și el, după biserică, calendarul cel vechiu, — dar fiindcă cele mai multe state europene țineau pe cel nou, Statul nostru, pentru a nu mai avea nepotriviri în legăturile și scrisorile sale cu statele vecine, a hotărît a ținea și el calendarul nou, — și acum vine și biserică a-l primi, pentru a nu mai avea ea nepotriviri de dată în corespondența sa cu statul.

De aceea, bisericile ortodoxe orientale, luând înțelegere între ele anul trecut la Patriarhia din Constantinopol, — au hotărît, că cu ziua de 1 Octomvrie 1924, primesc și ele calendarul cel nou, scriind în aceea zi, în loc de 1 Octomvrie: 14 Octomvrie, și mergînd astfel înainte cu calendarul Statelor.

Pentru ca cetitorii nostri și ceilce au cumpărat Calendar dela noi, — să fie deplin ajutați cu calendarul schimbat dela 1 Octomvrie încolo, — vom da într'un număr din Septemvrie al „Foilor Interesante“ povestea interesantă și frumoasă a Calendarului, și lunile Octomvrie, Noemvrie, Decemvrie, în forma lor schimbată, — așa că cetitorii nostri vor fi bine ajutați prin asta.

Și pân'atunci, cei-ce doresc a cunoaște istoria Calendarului și schimbările prin cari a trecut, — o află dată pe larg și lămurit în folle bisericesti („Telegraful Român“ din Sibiu, „Biserica și Școala“ din Arad, și celelalte fol bisericesti), cari aduc Scrisoarea lămuritoare a Sfântului Sinod al bisericii ortodoxe orientale, iscălită de toți arhierii români ortodocși.

Primind numărarea zilelor după calendarul apusean, nu înseamnă că acela e primit așa cum îl are biserică romano-catolică, care are alți sfinți la zilele la cari noi avem pe cei aleși și așezați de soboarele bisericii răsăritene, și are și sărbători pe cari noi nu le avem. Zilele noastre rămân cu sfinții lor, cu așezarea lor, numai numărul zilelor se potrivește cu cel apusean.

Sărbătorile, cari sunt legate de o zi stabilă (de pildă Crăciunul care cade totdeauna în 25 Decembrie; Sântămăria în 15/28 August, și altele) acelea le vom sărba deodată cu biserică apuseană, — dar sărbarea sfințelor Paști și a sărbătorilor ce se țin de ele, naîntea lor și după ele, — se socot tot după vechea pascăle orientală, care ferește biserică noastră de a cădea Paștile creștine deodată cu cele jidovești.

Biserica soră greco-catolică, care ține și ea la ritul oriental, și de aceea a avut totdeauna sărbătorile deodată cu ale bisericii ortodoxe, — le va ținea și pe viitor deodată cu ale bisericii surori ortodoxe române.

În numărul din Septembrie al „Foilor Interesante“, vom da amănunte pe larg despre aceste schimbări însemnate.

Școala comercială din Alud.

Se face cunoscut, că Școala Comercială Superioară de fete din Alud, va funcționa în anul școlar ce urmează, și cu cl. a II-a, urmînd ca pe rând să se întregască la 4 clase.

Inscrierile încep dela 5 Septemvrie a. c. În cl. I-a se primesc eleve cari au absolvat 4 clase liceale sau la fel (medii, etc.) sau școala comercială inferioară. Cererea de înscriere adresată de părinții elevilor, trebuie să fie înso-

Dentist Dr. S. Seidner dă consultații în ORĂȘTIE, Plața Aurel Vlaicu 7 (la etaj, deasupra prăvăliei Ioan Rob). — *Plombe. — Scoatere de dinți, fără durere. — Regulare de dinți. Punere de danturi.* (17) 10-10

Deschidere de Hotel.

Am onoane a aduce la cunoștința onoratului public, că am preluat

Hotelul-Restaurant și Cafenea

„Central“

pe care, după renovarea lui temeinică, l'am deschis în **2 August** a. c.

Voia îngriji ca on. public să aibă în Restaulantul „Central“ o bucatărie, pivniță (beutură) și un serviciu de *clasa întâie!*

Pentru cercetare număroasă, Vă roagă, — cu multă stimă

(86) 2-4

D. Kartmann,
Hoteller.

AU SOSIT și primim zilnic noi transporturi din renumita

țigil „BOHN“ de Jimbolia.

Nu cumpărați până nu vă convingeți asupra calității acestora și asupra prețului puțin stabilit.

Reprezentanța pentru **Banca „Ardeleana“ & Co.** Depozit de scânduri și lemne de construcție, țigilă și ciment în Orăștie.

Băeți în cost și cvartir

se primesc la familia **Nicolae Tipan**, vis à-vis de Internatul Liceului „Aurel Vlaicu“, Orăștie. 1-2 (96)

A apărut în editura „**Librăria Poporală**“ din Turda Nr. 1-3 din **Biblioteca Românească**, și conține:

„AVRAM IANCU“

Vieța și faptele lui de vitejie, pe înțeleptul poporului, de Teodor Mureșan, prof. în Turda. Cuprinsul: Nașterea și copilăria; Anii de școală; Anii de fapte vitejești; Anii de amărăciune și durere; Sfârșitul lui Iancu; Câteva lupte povestite de el însuși; Avera lui Iancu; Un bătrân din Vidra despre Iancu; Marșul lui Iancu; Iancu și Moșii; Iancu și Ungurii; Iancu și Kossuth; Iancu și Turda; Carele Iancului; Iancu și Clujul; Mormântul lui Iancu; Armele Iancului; Până în Iancu. — Volamul costă numai 10 Lei, plus porto postal, și se poate comanda dela:

„**Librăria Poporală**“ din Turda

Publicațiune.

Funcționez pe cariera de Notar cercual și comunal de 33 ani, așa dar aş fi aplicat a pregăti un tânăr maturisat pentru cariera notarială; de prezent am angajat un tânăr tot cu o astfel de pregătire. Se pretinde necondiționat ca tânărul să poseadă limba română și maghiară în scris și citit. In caz de necesitate se angajează persoană și cu altă pregătire. Retribuțiunile lunare sunt 800 Lei și vipt

Postul se poate ocupa necondiționat la 1 Septembrie a. c.

Sălaşul-de-sus, 31 Iulie 1924.

Desideriu Vass

notar cercual, p. Pui (județul Hunedoara). (88) 1-1

Un învățăcel cu ceva pregătiri școlare în etate 12-14 ani, se primește imediat pe lângă toată întreținerea în prăvălia subscrișului.

Romul Nestor

(95) 1-2 comerciant Tuștea, p. Hașeg.

Angajăm

2 calfe tâmplari

Martin și Maier

(95) măestri tâmplari Orăștie. 1-2

Tehniciant-dentist.

se primește, ca învățăcel, băiat de 15-16 ani, ori fată, cu școală potrivită, din casă bună, la: Medicul dentinst Dr. Seidner în Orăștie. (94) 1-2

O mașină de scărmanat lână,

e de vânzare; mașina e veche dar funcționează foarte bine. Se află de vânzare la:

Ioachim David

(91) 1-2 Livadia-de-câmpie, p. Pui.

Casă cu local de crâșmă și prăvălie în str. Lungă Nr. 22 cu mai multe încăperi de locuit, grajduri, șură, grădină, fântână în curte, zidiri aproape nouă, se vinde din mână liberă. Informații în strada Lungă Nr. 17. (89) 1-3

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că dreptul de vânat al Composesoratului „fostii Iobagi Jiu“ partea dreaptă din comuna Lupeni, se dă în arândă prin licitațiune publică pe timp de 3 ani, care va avea loc în 30 August a. c., ora 2 d. m., în localul primăriei din Lupeni.

Prețul strigării 1500 Lei. Vadiu 10%. Condițiuni mai detaliate se pot vedea la secretarul acestui Composesorat (în oficiul primăriei Lupeni).

Lupeni, la 14 Iulie 1924.

Ioan Voin, **Petru Voin,**
secret. compos. (74) 1-3 președinte.

Casă de vânzare,

în strada Romoșelului Nr. 42, arangeată cu stelage pentru prăvălie. Se poate ocupa numai decât. Informații în strada Lungă Nr. 17. (90) 1-3

Suprefectura județului Hunedoara.

Nr. 6987—1924.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștința generală, că în ziua de 1 Septembrie 1924 ora 11 a. m., se va ținea licitație la Suprefectura județului, prin oferte sigilate, care se vor primi până la acea oră, pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparațiuni la Palatul județean.

Lucrările conform devizelor sunt următoarele:

1. Lucrări de tencuială la fațada palatului, în sumă de 90.000 Lei.
2. Reconstruirea porților mari la intrarea prefecturii și subprefecturii, în sumă de 32.000 Lei.
3. Lucrările de acoperire din țigilă, în sumă de 99.000 Lei.
- Intocmirea blazonului pentru palat, în sumă de 20.000 Lei.
5. Lucrările de vopsală a ferestrelor, ușilor, în sumă de 99.000 Lei.
6. Lucrările de zugrăvire, în sumă de 75.000 Lei.
7. Lucrările de tînch'iu în sumă de 70.000 Lei.

Ofertele se vor putea face pentru toate lucrările și separat.

Concurenții pentru a putea fi admiși la licitațiune, trebuie se depună odată cu ofertele lor garanția provizorie de 4 la sută, în efecte garantate de stat sau în numerar, prezentând recepția Casei de Depuneri.

Urgența s'a aprobat și declarat de Prefectul jud. cu Nr. 6981/924. Deva, la 1 August 1924.

(87) 1-1 Subprefect: CANDREA

Licitațiune minuendă.

Comuna bisericăscă grec-cat. Turdaș, județul Hunedoara, protopresbiteratul Cugirului, dă în întreprindere pe cale de licitațiune minuendă, lucrările de renovare din lăuntru ale bisericii.

Licitația se va ținea la 10 August 1924 st. n., la ora 2 d. a., la edificiul bisericii gr-cat. Turdaș, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Prețul, pe baza preliminarului, 13.600 Lei.

2. Doritorii de întreprindere vor depune un vadiu de 10% din prețul strigării în bani gata sau alie hărții de valoare acceptabile. Se primesc și oferte în scris sigilate și provăzute cu vadiu corăspunzător.

3. Toate lucrările se vor da unui întreprinzător care trebuie să aibă cvalificația recerută pentru zidiri publice, și vadiul aceluia se va estrada numai după colaudare, iar al celorlalți licitanți îndată după terminarea licitației.

4. Comuna bisericăscă își rezervă dreptul de a încredința cu executarea lucrării, fără considerare la prețuri și condiții de ofertare, și pe acela dintre minusoferenți care va prezenta mai multă garanție de soliditate.

5. Tot materialul necesar se dă de comuna bisericăscă.

6. Preliminarul de spese aprobat de P. V. Ordinariat din Lugoj sub Nr. 1168—24 precum și cele-

alte condiții de licitație, se pot vedea în toată ziua până la licitație în localul oficiului parohial gr-cat.

Din încredințarea sinodului parohial din 27 Iulie 1924.

Adămuț Lupșor, **Adam Lupșor,**
curator (92) 1-1 paroh.

Primăria orașului cu consil. Hunedoara.

Nr. 1254—1924.

(73) 1-2

CONCURS

Pentru întregirea postului de consilier, devenit vacant prin demisionare, la orașul Hunedoara, publicăm din nou concurs și invităm doritorii de a ocupa acest post, să își înainteze cererile până la 31 August 1924 inclusiv, primăriei orașului nostru.

Cererile au a fi instruate în conformitate cu dispozițiunile articolelor 5-8 din Regulamentul pentru aplicarea Statutului funcționarilor publici.

Retribuțiunile sunt cele stabilite în normele de salarizare pe baza încadrării ce se face de Ministerul de Interne.

Curentul electric necesar la iluminarea locuinței, se dă de oraș gratuit, având a se solvi numai taxa către Stat după curentul electric consumat.

Hunedoara, la 16 Iulie 1924.

TEOFIL TULEA, primar.

Caut un băiat ca învățăcel pentru prăvălia mea de băcănie și ferărie.

Ioan Rob

(85) 2-3 comerciant Orăștie.

Târgul din Geoagiu-de-jos.

Târgul săptămânal de vite și marfă din Geoagiu-de-jos se va ținea în fiecare zi de Marți.

Cumpărătorii din depărtări sosesc la timp, — dacă vin cu trenul care sosește la halta Romoș-Geoagiu dinspre Teiuș seara la ora 17-27 și noaptea la ora 2 08 tară dinspre Arad seara la ora 18 31 și noaptea la ora 3 54.

(22) 10-10 **Primăria com.**

Nr. 1690/924 amd.

Concurs.

Pentru întregirea la al 2-lea post de subnotar în notariatul comunal Cugir, public concurs.

Reflecianții la acest post să-și înainteze cererile, înscrisite conform art. 7 din regulamentul pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publici, — la oficiul pretorial Orăștie, până la data de 28 August 1924.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sunt cele prevăzute în normele de salarizare.

Orăștie, la 22 Iulie 1924.

Dămian,

(80) 2-2 primpretor.

Caut un scriitor în cancelaria notarială din Cugir, începând dela 1 August a. c., pe lângă salar lunar de 1500 Lei, și conform străduinței remunerăție separată. Doresc un om versat în chestiile administrative, dar îndeosebi în chestiile de contabilitatea contribuțiilor.

Cugir, la 17 Iulie 1924.

V. Motoașcă,
notar. (81) 2-2